

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра конституційного права та теоретико-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«НОТАРІАТ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	D БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВО
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	D 8 ПРАВО
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	ПРАВО
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Соціально-гуманітарний

Робоча програма з навчальної дисципліни «**Нотаріат**» для здобувачів вищої освіти соціально-гуманітарного факультету, спеціальності «Право», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / Розробник О.Г.Тимошук. Біла Церква: БНАУ, 2026. 16с.

Розробник:

О.Г.Тимошук, канд. юрид. наук, доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін *olesia.melnyk.btsau@gmail.com*

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін (протокол № 1 від 18.08. 2026 р.)

Завідувач кафедри конституційного права

та теоретико-правових дисциплін,

професор

Н.І. Бровко

Схвалено науково-методичною комісією соціально – гуманітарного факультету (протокол №1 від 19.08.2026 р.)

Голова науково-методичної комісії,

доцент

І.В. Ковальчук

Гарант ОП «Право»

канд. юрид. наук, доцент

І.В. Ковальчук

Біла Церква, БНАУ, 2026

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Передумови для вивчення дисципліни	4
3. Очікувані результати	5
4. Програма навчальної дисципліни	6
5. Структура дисципліни	7
6. Зміст навчальної дисципліни	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	10
6.3. Самостійна робота	12
7. Методи навчання	13
8. Форми поточного та підсумкового контролю	14
9. Засоби оцінювання результатів навчання	14
10. Критерії оцінювання	14
11. Перелік наочних та технічних засобів навчання	16
12. Рекомендовані джерела інформації	16

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2026–2027 навчальний рік та освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на вивчення дисципліни «Нотаріат» виділено 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 48 годин (лекції – 16, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 42 годин.

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2	Спеціальність D 8 Право	3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проект за вибором здобувача вищої освіти		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість академічних годин – 120		2-й	2-й
		<i>Лекції</i>	
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	16 год.	5 год.
Тижневих годин для денної форми навчання:		<i>Практичні</i>	
аудиторних – 2		32 год.	5 год.
самостійної роботи здобувача – 3.		<i>Самостійна робота (у т.ч. на виконання ІНДЗ)</i>	
		42 год.	10 год.
		Підсумковий контроль: залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Нотаріат» є формування у студентів системних знань про правову природу та організацію нотаріальної діяльності в Україні, ознайомлення з основами нормативного регулювання вчинення нотаріальних дій, розвиток професійних навичок щодо застосування норм нотаріального законодавства, з урахуванням викликів воєнного стану, цифровізації правничої практики та підвищеної потреби у правовій безпеці громадян і юридичних осіб.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є попереднє опанування дисциплін юридичного спрямування таких як: «Теорія держави і права», «Юридична деонтологія і професійна етика юриста», «Цивільне право».

КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ 08 «ПРАВО»

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Право» відповідно до ОПП	Програмні результати навчання з дисципліни
ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.	2.1. Аналізувати зміст міжнародних стандартів прав людини та положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у сфері нотаріальної діяльності та пояснювати їхнє значення для забезпечення прав і свобод учасників нотаріального процесу. 2.2. Адаптувати міжнародно-правові норми до конкретних ситуацій, що виникають у нотаріальній практиці в Україні.
ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	3.1. Аналізувати нормативно-правові акти, судову практику, роз'яснення Міністерства юстиції та інші джерела, що стосуються нотаріальної діяльності. 3.2. Пояснювати зміст та значення зібраної інформації для вирішення нотаріальних питань; адаптувати отримані матеріали до конкретних правових ситуацій, що виникають у процесі вчинення нотаріальних дій.
ПРН 12. Донести до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.	12.1. Аналізувати правову проблему, що є предметом звернення особи до нотаріуса, з урахуванням законодавства та практики; пояснювати правову інформацію чітко, доступно та професійно. 12.2. Застосовувати навички комунікації для ефективного роз'яснення суті нотаріальних дій, правових наслідків та можливостей захисту прав.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.	20.1. Аналізувати обставини, викладені сторонами під час звернення до нотаріуса, з метою виявлення юридично значущих фактів. 20.2. Пояснювати правове значення встановлених фактів у контексті конкретної нотаріальної дії.
ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.	21.1. Аналізувати правову ситуацію та відповідні норми законодавства, що регулюють порядок вчинення нотаріальних дій. 12.2. Пояснювати логіку побудови правового висновку, який є підставою для складання нотаріального акта або документа. 12.3. Застосовувати набуті знання для підготовки проектів нотаріальних актів, зокрема заяв, договорів, посвідчень тощо.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні засади нотаріату в Україні

Тема 1. Становлення нотаріату в Україні.

Тема 2 Державне регулювання нотаріальної діяльності в Україні. Правовий статус державного і приватного нотаріуса в Україні.

Тема 3 Державні нотаріальні контори та державні нотаріальні архіви. Приватна нотаріальна діяльність.

Тема 4. Компетенція та повноваження щодо вчинення нотаріальних дій. Загальні правила вчинення нотаріальних дій.

Змістовий модуль II. Особливості вчинення окремих нотаріальних дій

Тема 5. Посвідчення нотаріальних угод.

Тема 6 Видача свідоцтв органами і особами, які вчиняють нотаріальні дії

Тема 7 Загальні положення посвідчення фактів

Тема 8. Засвідчення вірності копій документів, виписок з них, справжності підписів і вірності перекладу

Змістовий модуль III. Український нотаріат у міжнародному правовому просторі: функціонування в умовах війни та перспективи розвитку

Тема 9. Міжнародний нотаріальний процес. Участь українського нотаріату в міжнародних правовідносинах.

Тема 10. Особливості роботи системи нотаріату в умовах війни в Україні.

Тема 11. Захист прав громадян у міжнародних нотаріальних правовідносинах під час війни: роль і виклики українського нотаріату.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд	с. р.		л	п	лаб.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль I. Загальні засади нотаріату в Україні												
Тема 1.	12	2	2			4	6					6
Тема 2.	12	2	2			4	8	2				6
Тема 3.	12	2	2			2	6					6
Тема 4.	14	2	2			4	8		2			6
Всього за модулем 1	50	8	8			14	28	2	2			24
Змістовий модуль II. Особливості вчинення окремих нотаріальних дій												
Тема 5.	10		2			4	10	2	2			6
Тема 6.	10	2	2			4	8	2				6
Тема 7.	10	2	4			4	8		2			6
Тема 8.	10	2	4			4	6					6
Всього за модулем 2	40	6	12			16	32	4	4			24
Змістовий модуль III. Український нотаріат у міжнародному правовому просторі: функціонування в умовах війни та перспективи розвитку												
Тема 9.	10	2	4			4	8	2				6
Тема 10.	10	2	4			4	12	2	2			8
Тема 11.	10	2	4			4	10		2			8
Всього за модулем 3	30	6	12			12	30	4	4			22
Усього годин	120	16	32			42	90	10	10			70

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів, в т.ч. індивідуальні завдання.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

№ з/п	Тема і зміст лекції	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні засади нотаріату в Україні		
1	Тема 1. Становлення нотаріату в Україні. Поняття нотаріату. Функції нотаріату. Завдання нотаріату. Принципи діяльності нотаріату в Україні. Юридична природа нотаріальних правовідносин. Виникнення та розвиток нотаріату в Західній Європі. Становлення нотаріату в Україні. Правова основа діяльності нотаріату.	1
2	Тема 2 Державне регулювання нотаріальної діяльності в Україні. Правовий статус державного і приватного нотаріуса в Україні. Поняття нотаріальної діяльності. Зміст, предмет і завдання нотаріальної діяльності. Загальна характеристика принципів нотаріальної діяльності. Сутність і класифікація принципів діяльності органів нотаріату. Поняття нотаріуса. Вимоги до осіб, які претендують на зайняття посади нотаріуса. Помічник нотаріуса. Права та обов'язки нотаріуса. Підвищення кваліфікації нотаріусів.. Нотаріальна таємниця та гарантії нотаріальної діяльності.	1
3	Тема 3 Державні нотаріальні контори та державні нотаріальні архіви. Приватна нотаріальна діяльність. Поняття державної нотаріальної контори. Організація роботи державних нотаріальних контор. Оплата вчинюваних нотаріальних дій. Утримання державних нотаріальних контор. Відповідальність державного нотаріуса. Організація роботи державних нотаріальних архів. Загальна характеристика приватного нотаріату. Поняття приватного нотаріуса, його місце та значення в нотаріальній діяльності. Повноваження приватного нотаріуса. Організація роботи приватного нотаріуса.	1
4	Тема 4. Компетенція та повноваження щодо вчинення нотаріальних дій. Загальні правила вчинення нотаріальних дій. Поняття компетенції нотаріальних органів. Предметна та територіальна компетенція. Місце і строки вчинення нотаріальних дій. Підстави для відмови у вчиненні нотаріальних дій. Перевірка правоздатності та дієздатності осіб, які вчиняють угоди. Перевірка справжності підписів на документах. Нотаріальні акти. Нотаріальне діловодство. Оплата вчинюваних нотаріальних дій.	1
Разом за змістовий модуль 1		4
Змістовий модуль 2. Особливості вчинення окремих нотаріальних дій		
5	Тема 5. Посвідчення нотаріальних угод. Загальна характеристика посвідчення угод. Угоди, що посвідчуються у нотаріальному порядку. Посвідчення угод щодо розпорядження часткою нерухомого майна у спільній власності. Посвідчення угод про відчуження нерухомого майна. Посвідчення угод про заставу майна. Посвідчення шлюбного договору. Посвідчення заповітів.	
6	Тема 6. Видача свідоцтв органами і особами, які вчиняють нотаріальні дії Поняття свідоцтва. Види свідоцтв. Зміст та структура свідоцтва. Свідоцтво про право на спадщину. Строки видачі свідоцтва про право на спадщину. Порядок видачі свідоцтва про право на спадщину. Видача свідоцтва про право на спадщину за законом. Видача свідоцтва про право на спадщину за заповітом. Видача свідоцтва про придбання нерухомого майна, яке було предметом застави. Видача свідоцтв про право власності на частку в спільному майні подружжя в разі смерті одного з подружжя.	2

7	Тема 7. Загальні положення посвідчення фактів Факти, які підлягають посвідченню. Порядок посвідчення фактів. Процедура посвідчення фактів. Особи, які уповноважені посвідчувати факти. Посвідчення факту, що громадянин є живим. Порядок посвідчення факту перебування громадянина в певному місці. Посвідчення часу пред'явлення документа. Правові наслідки посвідчення фактів.	2
8	Тема 8. Засвідчення вірності копій документів, виписок з них, справжності підписів і вірності перекладу Юридичне значення та правові наслідки засвідчення правильності документів, копій документів і витягів з них, засвідчення справжності підпису на документах, правильності перекладу. Засвідчення вірності копій документів. Засвідчення вірності виписки з документа. Засвідчення справжності підпису на документах. Засвідчення вірності перекладу.	2
Разом за змістовий модуль 2		6
Змістовий модуль III. Український нотаріат у міжнародному правовому просторі: функціонування в умовах війни та перспективи розвитку		
9	Тема 9. Міжнародний нотаріальний процес. Участь українського нотаріату в міжнародних правовідносинах. Правове регулювання міжнародного нотаріального співробітництва – міжнародні договори, конвенції (наприклад, Гаазька конвенція 1961 р. про скасування вимоги легалізації іноземних офіційних документів); роль міжнародних організацій (Міжнародний союз латинського нотаріату тощо). Участь українського нотаріату в міжнародних правовідносинах, повноваження нотаріуса у сфері оформлення документів для використання за кордоном; апостиль та консульська легалізація. Визнання нотаріальних актів, вчинених за кордоном, в Україні; умови визнання, порядок засвідчення; переклад, нотаріальна завірка перекладу та адаптація до національного законодавства.	2
10	Тема 10. Особливості роботи системи нотаріату в умовах війни в Україні. Застосування законодавства про нотаріат в умовах війни в Україні. Окремі аспекти нотаріальних дій на окупованих територіях. Трансформація діяльності нотаріату в умовах війни в Україні. Цифровізація нотаріальної діяльності як відповідь на виклики воєнного часу.	2
11	Тема 11. Захист прав громадян у міжнародних нотаріальних правовідносинах під час війни: роль і виклики українського нотаріату Особливості участі українського нотаріату в захисті прав громадян за кордоном під час війни (посвідчення довіреностей, згода на виїзд дітей, оформлення спадщини, легалізація документів); підтримка ВПО та біженців через консульські нотаріальні дії. Правові механізми забезпечення дійсності українських нотаріальних документів за кордоном у період війни – апостиль та консульська легалізація в умовах бойових дій; виклики з доступом до реєстрів, цифрових сервісів та нотаріального архіву. Міжнародна співпраця українських нотаріусів як інструмент захисту прав громадян – взаємодія з нотаріусами країн ЄС та міжнародними професійними організаціями; приклади практичної допомоги громадянам України за кордоном через нотаріальні структури.	2
Разом за змістовий модуль 3		6
Всього		16

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Тема і зміст практичних занять	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні засади нотаріату в Україні		
1	Тема 1. Становлення нотаріату в Україні. Поняття нотаріату. Функції нотаріату. Завдання нотаріату. Принципи діяльності нотаріату в Україні. Юридична природа нотаріальних правовідносин. Виникнення та розвиток нотаріату в Західній Європі. Становлення нотаріату в Україні. Правова основа діяльності нотаріату.	2
2	Тема 2 Державне регулювання нотаріальної діяльності в Україні. Правовий статус державного і приватного нотаріуса в Україні. Поняття нотаріальної діяльності. Зміст, предмет і завдання нотаріальної діяльності. Загальна характеристика принципів нотаріальної діяльності. Сутність і класифікація принципів діяльності органів нотаріату. Поняття нотаріуса. Вимоги до осіб, які претендують на зайняття посади нотаріуса. Помічник нотаріуса. Права та обов'язки нотаріуса. Підвищення кваліфікації нотаріусів.. Нотаріальна таємниця та гарантії нотаріальної діяльності.	2
3	Тема 3 Державні нотаріальні контори та державні нотаріальні архіви. Приватна нотаріальна діяльність. Поняття державної нотаріальної контори. Організація роботи державних нотаріальних контор. Оплата вчинюваних нотаріальних дій. Утримання державних нотаріальних контор. Відповідальність державного нотаріуса. Організація роботи державних нотаріальних архів. Загальна характеристика приватного нотаріату. Поняття приватного нотаріуса, його місце та значення в нотаріальній діяльності. Повноваження приватного нотаріуса. Організація роботи приватного нотаріуса.	2
4	Тема 4. Компетенція та повноваження щодо вчинення нотаріальних дій. Загальні правила вчинення нотаріальних дій. Поняття компетенції нотаріальних органів. Предметна та територіальна компетенція. Місце і строки вчинення нотаріальних дій. Підстави для відмови у вчиненні нотаріальних дій. Перевірка правоздатності та дієздатності осіб, які вчиняють угоди. Перевірка справжності підписів на документах. Нотаріальні акти. Нотаріальне діловодство. Оплата вчинюваних нотаріальних дій.	2
Разом за змістовий модуль 1		8
Змістовий модуль 2. Особливості вчинення окремих нотаріальних дій		
5	Тема 5. Посвідчення нотаріальних угод. Загальна характеристика посвідчення угод. Угоди, що посвідчуються у нотаріальному порядку. Посвідчення угод щодо розпорядження часткою нерухомого майна у спільній власності. Посвідчення угод про відчуження нерухомого майна. Посвідчення угод про заставу майна. Посвідчення шлюбного договору. Посвідчення заповітів.	2
6	Тема 6. Видача свідоцтв органами і особами, які вчиняють нотаріальні дії Поняття свідоцтва. Види свідоцтв. Зміст та структура свідоцтва. Свідоцтво про право на спадщину. Строки видачі свідоцтва про право на спадщину. Порядок видачі свідоцтва про право на спадщину. Видача свідоцтва про право на спадщину за законом. Видача свідоцтва про право на спадщину за заповітом. Видача свідоцтва про придбання нерухомого майна, яке було предметом застави. Видача свідоцтв про право власності на частку в спільному майні подружжя в разі смерті одного з подружжя.	2

7	Тема 7. Загальні положення посвідчення фактів Факти, які підлягають посвідченню. Порядок посвідчення фактів. Процедура посвідчення фактів. Особи, які уповноважені посвідчувати факти. Посвідчення факту, що громадянин є живим. Порядок посвідчення факту перебування громадянина в певному місці. Посвідчення часу пред'явлення документа. Правові наслідки посвідчення фактів.	4
8	Тема 8. Засвідчення вірності копій документів, виписок з них, справжності підписів і вірності перекладу Юридичне значення та правові наслідки засвідчення правильності документів, копій документів і витягів з них, засвідчення справжності підпису на документах, правильності перекладу. Засвідчення вірності копій документів. Засвідчення вірності виписки з документа. Засвідчення справжності підпису на документах. Засвідчення вірності перекладу.	4
Разом за змістовий модуль 2		12
Змістовий модуль III. Український нотаріат у міжнародному правовому просторі: функціонування в умовах війни та перспективи розвитку		
9	Тема 9. Міжнародний нотаріальний процес. Участь українського нотаріату в міжнародних правовідносинах. Правове регулювання міжнародного нотаріального співробітництва – міжнародні договори, конвенції (наприклад, Гаазька конвенція 1961 р. про скасування вимоги легалізації іноземних офіційних документів); роль міжнародних організацій (Міжнародний союз латинського нотаріату тощо). Участь українського нотаріату в міжнародних правовідносинах, повноваження нотаріуса у сфері оформлення документів для використання за кордоном; апостиль та консульська легалізація. Визнання нотаріальних актів, вчинених за кордоном, в Україні; умови визнання, порядок засвідчення; переклад, нотаріальна завірка перекладу та адаптація до національного законодавства.	4
10	Тема 10. Особливості роботи системи нотаріату в умовах війни в Україні. Застосування законодавства про нотаріат в умовах війни в Україні. Окремі аспекти нотаріальних дій на окупованих територіях. Трансформація діяльності нотаріату в умовах війни в Україні. Цифровізація нотаріальної діяльності як відповідь на виклики воєнного часу.	4
11	Тема 11. Захист прав громадян у міжнародних нотаріальних правовідносинах під час війни: роль і виклики українського нотаріату Особливості участі українського нотаріату в захисті прав громадян за кордоном під час війни (посвідчення довіреностей, згода на виїзд дітей, оформлення спадщини, легалізація документів); підтримка ВПО та біженців через консульські нотаріальні дії. Правові механізми забезпечення дійсності українських нотаріальних документів за кордоном у період війни – апостиль та консульська легалізація в умовах бойових дій; виклики з доступом до реєстрів, цифрових сервісів та нотаріального архіву. Міжнародна співпраця українських нотаріусів як інструмент захисту прав громадян – взаємодія з нотаріусами країн ЄС та міжнародними професійними організаціями; приклади практичної допомоги громадянам України за кордоном через нотаріальні структури.	4
Разом за змістовий модуль 3		12
Всього		32

6.3. Самостійна робота

Теми для самостійної роботи	К-ть годин
Аналіз Закону України «Про нотаріат». Завдання: Кожна група опрацьовує окремий розділ Закону України «Про нотаріат» і готує коротку презентацію з відповідями на питання: які нотаріальні дії регламентує обраний розділ? які повноваження має нотаріус у відповідному контексті? чи є правові прогалини або спірні формулювання? Судова практика з питань нотаріальної діяльності. Завдання: Знайти та проаналізувати судові рішення, пов'язане з оскарженням дій нотаріуса (наприклад, щодо відмови у вчиненні нотаріальної дії, неправомірності посвідчення тощо). Обговорення: чи дотримано норм законодавства нотаріусом? яка позиція суду? які висновки можна зробити для майбутньої практики? Структура та функції нотаріальної системи. Завдання: Скласти схему або інфографіку, яка відображає: види нотаріусів (державні / приватні), органи, що регулюють їх діяльність, порядок допуску до професії нотаріуса, відмінності у повноваженнях та відповідальності. Презентація: Кожна група обґрунтовує свій підхід до структурування інформації.	10
1. Дискусійні теми для групового обговорення студентами з дисципліни «Нотаріат». 2. 1. Приватний чи державний нотаріат: що ефективніше в умовах сучасної України? Обговоріть переваги й недоліки обох форм. Яка модель є більш доступною та надійною для громадян? Чи варто розширювати повноваження приватних нотаріусів? 3. 2. Роль нотаріуса в захисті прав власності під час воєнного стану. Як нотаріат забезпечує правову безпеку майнових прав під час війни? Чи достатньо врегульовано питання евакуйованих або зруйнованих об'єктів? Яка відповідальність нотаріуса у разі фіксації втрат або пошкоджень? 4. 3. Цифровізація нотаріальної діяльності: переваги, ризики та перспективи. Електронні реєстри, онлайн-послуги, ЕЦП — чи може нотаріус працювати дистанційно? Наскільки безпечною є цифрова форма вчинення нотаріальних дій? Чи зможе цифровізація замінити традиційну нотаріальну практику? 5. 4. Етичні аспекти нотаріальної діяльності: як забезпечити неупередженість та довіру? Обговоріть конфлікт інтересів, корупційні ризики, роль нотаріуса як незалежного фахівця. Як студентам-правникам слід готуватись до високих етичних стандартів у нотаріаті? 6. 5. Відмова у вчиненні нотаріальної дії: право нотаріуса чи зловживання повноваженнями? У яких випадках відмова є законною, а в яких — порушує права особи? Які механізми оскарження передбачені? Чи потребує законодавство уточнення або змін у цьому аспекті?	10
Створіть зразок договору купівлі-продажу квартири в Білій Церкві своєму одногрупнику чи одногрупниці. Напишіть умови зміни або розірвання нотаріально посвідченого договору. Врахуйте поняття: реалізація переважного права купівлі частки у праві спільної часткової власності.	5
Дайте розгорнуті відповіді на питання: 1. Чи є нотаріус, як особа, яка вчиняє нотаріальні дії владним суб'єктом ? 2. Чи застосовує нотаріус заходи примусу до суб'єктів нотаріального процесу ? 3. Чи може нотаріус зобов'язувати службових осіб щодо подання доказів ? 4. Чи вчиняє нотаріус нотаріальні дії від імені держави ?	5

5. Яка відповідальність за порушення присяги нотаріуса?	
<i>Написати есе на теми:</i> 1. Перспективи розвитку нотаріату в Україні та роль нотаріусів у сучасному суспільстві. 2. Проблеми та виклики реформування нотаріату, зокрема, в контексті децентралізації та цифровізації. 3. Переваги та недоліки впровадження електронного документообігу у нотаріальній діяльності. 4. Проблеми професійної відповідальності нотаріусів. Вплив помилок нотаріусів на права та інтереси громадян. 5. Забезпечення конфіденційності інформації, отриманої у процесі вчинення нотаріальних дій. Межі професійної таємниці нотаріуса. 6. Зміни в роботі нотаріусів під час воєнного стану: які нотаріальні дії вчиняються, особливості посвідчення документів, обмеження. 7. Забезпечення безперервності нотаріальних послуг в умовах воєнного стану: роль нотаріусів у посвідченні довіреностей, заповітів, спадкових справ. 8. Захист прав та інтересів громадян у сфері нерухомості під час війни: особливості оформлення права власності, спадщини, довіреностей на розпорядження майном. 9. Вплив воєнного стану на нотаріальне діловодство: зміни в порядку ведення архівів, звітності, контролю за діяльністю нотаріусів. 10. Нотаріальна допомога військовослужбовцям та членам їхніх сімей: посвідчення заповітів, довіреностей, інших документів, необхідних для захисту прав та інтересів.	12
Всього	42

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання ІНДЗ (*4 год.).

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни застосовується кейс-метод із аналізом нотаріальних дій та правових ситуацій, що дозволяє сформувати навички практичного застосування законодавства. Використовуються рольові ігри та моделювання нотаріальних процедур, спрямовані на відпрацювання професійних умінь і дотримання процесуальних стандартів.

Навчання гармонійно поєднує теоретичну й практичну складові (лекційні й практичні заняття). Передбачено, що всі форми організації навчання є практико-зорієнтованими, оскільки повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність здобувачів вищої освіти, організувати суб'єктно-суб'єктну взаємодію. Тому під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: критичного мислення, рефлексії, дискусії, мозкового штурму, навчального тренінгу, колаборативного навчання, медіаосвіти тощо.

****В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання, коли взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom чи Google Meet для відеоконференцій, освітньої платформи Moodle BNAU для виконання самостійних дослідницьких і підсумкових тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber; інтерактивна складова навчання здобувачів вищої освіти доповнюється іншими застосунками для зворотного зв'язку: google-форми для опитувань, Google Classroom тощо.*

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає *поточне, тематичне оцінювання* (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль (усього 2).

Поточний і тематичний контроль передбачає оцінювання:

- результатів аналізу навчально-методичних і довідкових матеріалів;
- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- підготовки індивідуальних завдань за вибором здобувачів вищої освіти;
- виконання творчих завдань на основі перегляду медіатекстів (лекцій іноземною мовою) з теми обговорення тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово). Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється після кожного контрольного заходу.

По завершенню семестру – залік.

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Бали за лекційне заняття враховують такі показники: активність участі здобувачів у дискусії, самостійна підготовка виступу-презентації, опрацювання додаткового матеріалу з теми.

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проєкти, презентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз законодавства, виконання і захист проєктів, презентації, активність самостійної пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих, захисту проєктів тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази): сайти Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики України, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації у програмах Microsoft Office Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Youtube та публічні відеолекції іноземною мовою в записі.
3. Роздавальні матеріали – табличні й схематичні основи, інфографіка тощо.
4. Засоби зворотного зв'язку – інтерактивна дошка Padlet, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
5. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій Zoom, Google Meet, освітня платформа BNAU MOODLE, Google Classroom.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення:

- аудиторного навчання: дошка аудиторна, мебльоване навчальне приміщення, комп'ютерне обладнання (ПК/ноутбук + мультимедійний проектор), Wi-Fi.
- дистанційного: мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. персональні.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96- ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №39. – Ст. 383. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
5. Порядок вчинення нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування: Затв. наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2011 р. № 3306/5. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1298-11>
6. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Затв. Наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12>
7. Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2022 № 164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/164-2022-п#Text>
8. Нотаріат в Україні: навчальний посібник / Ю. В. Корнєєв. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2025. 130 с
9. Навчально-методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни "Нотаріат" : галузь знань 08 "Право". Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; уклад. О. В. Рожнов [та ін.]. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2024. 48 с.
10. Долинська М. С. До питання впровадження в Україні засадничих принципів системи е-нотаріату. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2023. № 4. С. 89-98. URL: <http://journals.lvduvs.lviv.ua/index.php/law/article/view/808/793>
11. Голубенко І. І., Грачова О. Ю., Маслова М. О. Особливості порядку отримання спадщини в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал, 2023. Вип. 2, С.138-142
12. Методичні вказівки для виконання аудиторної та самостійної роботи з дисципліни «Нотаріат в Україні» здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / уклад. О. Г. Тимощук. Біла Церква: БНАУ, 2025. 50 с.
13. Тимощук О. Г. Окремі аспекти державного регулювання організації нотаріальної діяльності в Україні в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми права, психології та педагогіки в умовах війни: Матеріали Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (БНАУ, 13-14 квітня 2023 р.). Біла Церква, 2023. С. 23-25.
14. Тимощук О. Г. Організаційні засади діяльності нотаріату в Україні та країнах ЄС: порівняльний аспект. Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (БНАУ, 26 жовтня 2023 р.). Біла Церква, 2023. С. 59-60.
15. Тимощук О. Г. Захист прав і свобод людини і громадянина через призму діяльності інституту нотаріату в Україні в умовах війни. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 5. С. 195-197.